

COVID-19'UN EKONOMİK ETKİLERİ
17 AĞUSTOS DEPREMİNDEN DAHA CİDDİ VE DAHA UZUN SÜRELİ

İşletmeler Çıkış Yolunu Yeni Ürün ve Hizmette Arıyor

TÜRKONFED, hizmet sektörü ve imalat sanayi başta olmak üzere farklı iş kollarında faaliyet gösteren KOBİ'ler ile Covid-19 sürecinde düzenlediği çalıştaylardan elde edilen sonuçları UPS Vakfı iş birliği ile bir rapor haline getirdi. İşletmelerin önümüzdeki dönem ihtiyaçları ve hayata geçirmeyi planladıkları uygulamalar ile iş dünyası örgütlerinden beklentilerini ortaya koyan raporda, Covid-19'un işletmeler üzerindeki ekonomik etkisinin, 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nden daha derin ve daha uzun süreli olduğuna dikkat çekildi. Altı çalışmaya katılan 200'ü aşkın işletmenin halen kriz ya da toparlanma sürecinde olduğu vurgulandı.

Raporda ayrıca, toparlanma sürecinde olan işletmelerin yüzde 67'sinin, krizden toparlanma evresine geçmek için odaklandığı iş modellerinin başında yeni ürün ve hizmet geliştirmek olduğu tespitine de yer verildi.

16 Ağustos 2020 / İstanbul – Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED), UPS Vakfı iş birliğiyle “Covid-19 / İşletmelerin Toparlanma Süreci” başlıklı bir rapor hazırladı. Rapor, TÜRKONFED'in Covid-19 döneminde başta hizmet sektörü ve imalat sanayi olmak üzere farklı iş kollarındaki 200'ü aşkın KOBİ ile düzenlediği altı çalıştaydan ve Türk iş dünyası örgütlerinin temsilcileriyle gerçekleştirdiği görüşmelerden çıkan sonuçların bir araya getirilmesiyle oluşturuldu.

Ekonomik etki, 17 Ağustos Depremi'nden daha ciddi ve yüksek

KOBİ'lerin ihtiyaçlarını ve iş dünyası örgütlerinden beklentilerini ortaya koyan rapor, “iflas ve iş kesintilerini azaltarak” rekabet gücünü artırmak yoluyla işletmelerin dayanıklılığını desteklemeyi amaçlıyor. Covid-19'un ekonomiye etkisinin GSMH'de yaklaşık yüzde 4-6 dolaylarında olacağı öngörüsünün hatırlatıldığı raporda, bu oranın, KOBİ'lerin yüzde 60'ının kapanmasına, ayakta kalanların ise ortalama 40 günlük iş kesintisine uğramasına neden olan 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'ne benzer özellik taşısa da “daha derin ve uzun süreli” olduğuna dikkat çekildi.

Covid-19'un etkisinin depremden farklı olarak fiziksel yıkım değil, “güvenlik hissi” ile “güven” kaybına yol açtığı ifade edilirken, bu kaygıların 2008 finansal krizi döneminde de yaşandığının ve

toparlanma sürecini uzattığının altı çizildi. İkinci dalga beklentisinin yarattığı belirsizliğin işletmelerin kriz ve toparlanma evreleri arasında 2020 yılı sonuna kadar “gel-git” yaşamasına neden olacağını vurgulayan raporda, Covid-19’un her alanda uyum kapasitesini zorlamasına ve toparlanma sürecinin uzamasına neden olacağı belirtildi.

Kriz, Toparlanma ve Yeni Normal evrelerine odaklanan raporda, krizden toparlanmaya geçişi sağlayacak esas kıstaslar arasında, işletmelerin cirolarında bir artış yaşanması veya bu artışın sağlanması için çeşitli kararlar alınması gösterildi.

Doğru zamanda, doğru karar alanlar krizi daha hızlı atlattıyor

Çalıştaylarda, özel grup koçluğu oturumları ve interaktif anketler ile kriz ve toparlanma evresindeki işletmelerin eylemleri de değerlendirildi. Doğru zamanda, doğru karar alanların krizi daha hızlı atlattıkları ve daha güçlü toparlanma sağladığının belirtildiği raporda, işletmelerin yaklaşık yüzde 60’ının bu yönde bir irade ortaya koyduğu da tespit edildi. Kriz döneminde bu işletmelerin yüzde 70’i geçici alternatif çalışma düzeni kurarken, yüzde 67’si harcamalarını azalttı ve yüzde 41’i de Ar-Ge faaliyetlerine yönelmeyi tercih etti.

Toparlanma evresinde olan işletmelerde ise “doğru zamanda, doğru karar alma” oranı yüzde 70’lere kadar çıktı. Bu evrede işletmelerin yüzde 86’sı iş modellerini gözden geçirmeye, yüzde 73’ü yeni arz ve talepleri belirlemeye, yüzde 54’ü de yeni arzı yapılandırmaya yöneldi.

Toparlanma için üç işletmeden ikisi, yeni ürün ve hizmete odaklandı

Toparlanma sürecinde olan işletmelerin yüzde 67’sinin, krizden toparlanma evresine geçmek için odaklandığı iş modellerinin başında yeni ürün ve hizmet geliştirmek olduğu tespitine yer verilen raporda, bu planı yapan işletmelerden yalnızca yüzde 57’sinin (ilk üç ay, kriz evresinden toparlanma evresine geçiş) gerekli kaynakları seferber ettiğine, yüzde 38’sinin de yeni ürünleri test ettiğine dikkat çekildi. Raporda, bu eylemlerin birbirini tamamlayıcı nitelikte olduğu ve işletmelerin cirolarında toparlanma yaşandığı anda başlanması gerektiğinin altı çizildi.

Çalışmaya katılan işletmelerin toparlanma süreci içinde (ortalama 3 ile 6 aylık evre) kriz evresindeki arz-talep dengesine yönelik girişimlerini sağlamlaştırmaya yönelik adımlar attığının vurgulandığı raporda ayrıca, işletmelerin yüzde 89’unun gerekli kaynakları organize ettiği, yüzde 50’sinin yeni ürünlerin seri üretimine geçtiği ve yüzde 39’unun da yenilikleri hayata geçirdiğinin altı çizildi.

100 işletmeden 85’i eğitim ve koçluk desteğine ihtiyaç duyuyor

Farklı ana temalar ile gerçekleştirilen altı çalıştay, katılan işletmelerin “kriz ve toparlanma evresi”nde, bir üst çatı kuruluşlarından ile iş dünyası örgütlerinden beklentilerini de ortaya koydu. Her 100 işletmeden 85’i eğitim ve koçluk alanında desteğe ihtiyaç duyduğunu belirtirken, özellikle “finans eğitimi”, “tecrübe paylaşımı”, “empati ve iş sürekliliği” alanında iş dünyası örgütlerinden katkı beklediğini ifade etti.

İşletmelerin iş dünyası örgütlerinden beklentilerinde ikinci sırada yüzde 82 ile yönetim araçları yer alırken, sigorta, Kişisel Koruyucu Donanım (KKD), finansal destek paketleri ve etkiden sıyrılıp fırsat yaratmaya geçişi sağlayacak yollar talepler arasında sıralandı. Her 100 işletmeden 80'inin talebi olan analitik çözümler ise trend-eğilim & etki analizleri ile bilgi paylaşımını da kapsadı. Raporda ayrıca işletmelerin siber okuryazarlık, ortaklık desteği, en iyi uygulama çalışmaları ve lobi oluşturma ile çok yönlü fayda sağlayacaklarına inandıkları alanlarda iş dünyası örgütlerinden beklentileri tespit edildi.

İşletmelerin hiçbiri “yeni normal”e geçemedi

İşletmelerin, Covid-19'un son evresi olarak tanımlanan “yeni normal”e henüz geçemediği tespitine yer verilen rapor, imalat sanayi ve hizmet sektöründe yeni normal eğitimlerini tespit etmeye de yardımcı oldu. İşletmelerin yüzde 57'si sektörel bazda iyileştirmelerin, yüzde 29'u şirket içi dinamiklerinin ve yüzde 14'ü de tedarik zincirindeki gelişmelerin toparlanma süreçlerini hızlandıracağını ifade ederken, toparlanma başarı ölçütü olarak sırasıyla müşteri memnuniyeti, pazar payı ve gelir artışını dikkate aldıklarını söyledi.

Ortalama üç yıllık bir süreci kapsayan yeni normal evresinde işletmelerin yüzde 50'si tedarik zincirini, yüzde 33'ü yenilikçiliği, yüzde 17'si de düşük maliyeti, üretim ve hizmet sağlamada rekabet gücünü artırmanın etkeni olarak belirtti. İşletme sahiplerinin yönetim tarzı ve davranışlarının da işletmelerin normalleşme evresine geçişi hızlandırdığının altı çizilen raporda, işletmelerin yüzde 50'si “ilişki yönetimi ve iletişimin” önemli olduğunu belirtirken, “uzmanlık ve teknik beceriler” ile “yönetmelikler ve trendlere” hâkim olmanın önemli olduğunu düşünenler yüzde 25'te kaldı.

Orhan Turan: “Türk iş dünyası örgütleri Covid-19 sürecinde başarılı bir sınav verdi”

KOBİ'lerin taleplerinin ortaya koyulduğu raporda, dört ülkedeki iş dünyası örgütlerinin kriz yönetimi ve toparlanma sürecine yönelik kapasiteleri de mercek altına alındı. Türkiye ile birlikte İtalya, İngiltere ve Güney Kore'deki en büyük üç iş dünyası örgütünün incelendiği raporda, çatı kuruluşların işletmelerin yanında olduğu vurgulandı. İşletmelerin hızlı bir çıkış yerine uzun soluklu dayanıklılık hedeflemesi gerektiğini belirten **TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan**, Türk iş dünyasının doğru zamanda doğru karar alma reflekslerinin gelişmesinin krizden çıkışta önemli bir etken olduğunu söyledi.

Türk iş dünyası örgütlerinin bu süreçte başarılı bir sınav verdiğini ifade eden **Turan**, “Krizler karşısında her zaman esnek olan ve hızlı hareket eden Türk iş dünyası örgütleri, Covid-19 döneminde de güçlü bir sahiplenme ile kriz yönetimini stratejik öncelik haline getirdi. İlk andan itibaren üyelerimizle çok daha aktif ve sağlıklı bir iletişim kurduk. Çevrim içi eğitimler, koçluk programları, projeler ve etki analizleri ile doğru bir yönlendirme sağladık. Hedefimiz işletmelerimizin yeni normale, sağlıklı, hızlı ve güçlü bir şekilde geçmelerini sağlamak. İkinci dalga belirsizliği 2020 yılı sonuna kadar sürecek gibi. Bu durum işletmelerin, kriz ve toparlanma evreleri arasında gidip gelmesine neden oluyor. Doğru zamanda, doğru karar alma reflekslerimizi geliştirmemiz her zamankinden daha da önemli bir hale geliyor” diye konuştu.

Burak Kılıç: “Rapor, gelebilecek yeni afetler öncesinde iş dünyasına rehber olacak”

Hazırlanan raporun iş dünyası için bir rehber niteliğinde olduğunu ifade eden **UPS Türkiye Genel Müdürü Burak Kılıç** ise “UPS Vakfı ve TÜRKONFED, afetlere karşı KOBİ'lerin direncini artırmak için birlikte çalışıyor. Covid-19 pandemisi daha önce benzeri görülmemiş bir zorluk yarattı. Etkisi tüm dünyada yoğun bir şekilde hissedilen böylesine bir salgını ilk kez deneyimledik ve yeni öğrenim alanlarımız oldu. Bu rapor da aslında, bu durum hakkında bilgi veriyor ve nereye odaklanmamız gerektiğini gösteriyor. Kaynaklar sınırlı ve zamanlama her zaman kritik. O yüzden her zaman doğru zamanda, doğru kararı vermeliyiz. Hazırladığımız raporun gelebilecek yeni afetler öncesinde, iş dünyasına rehber olacağını düşünüyorum” dedi.

Raporun tamamı için: COVID-19 İşletmelerin Toparlanma Süreci Raporu Linki